

نقش منابع انسانی در توسعه دریا محور (اهمیت پدیده توسعه منابع انسانی)

نویسنده:

مرتضی فاخری

سرشناسه	: فاخری، مرتضی، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: نقش منابع انسانی در توسعه دریامحور: اهمیت پدیده توسعه منابع انسانی/نویسنده مرتضی فخری.
مشخصات نشر	: تهران: عطران، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۱ ص: مصور (رنگی)، جدول.
شابک	: ۷۵۰۰۰۰ ریال: 9-65-7850-622-978
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
پادداشت	: کتابنامه: ص: ۱۳۴ - ۱۳۷.
عنوان دیگر	: اهمیت پدیده توسعه منابع انسانی.
موضوع	: حمل و نقل دریایی -- نیروی انسانی Shipping -- Manpower حمل و نقل دریایی -- جنبه‌های اقتصادی Shipping -- Economic aspects
رده بندی کنگره	: HE۵۷۱
رده بندی دیویی	: ۳۸۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۷۲۱۵۴۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

نام کتاب :	نقش منابع انسانی در توسعه دریا محور (اهمیت پدیده توسعه منابع انسانی)
نویسنده :	مرتضی فاخری
نوبت چاپ :	اول
تیراژ :	۱۰۰۰ جلد
قیمت روی جلد :	۷۵۰,۰۰۰ ریال
سال چاپ :	۱۴۰۰
شابک :	۹۷۸-۶۲۲-۷۸۵۰-۶۵-۹
لیتوگرافی :	پرهام نور
چاپ :	عطران
ناشر :	عطران

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر مطابق قانون مؤلفان و مصنفان مصوب ۱۳۴۸ متعلق به نشر عطران می‌باشد و هرگونه کپی برداری و استفاده از مطالب بدون اجازه کتبی پیگرد قانونی دارد.

پیشگفتار ناشر

با هدف تأمین نیازهای آموزشی قشر متخصص، گروه عطران با بیش از یک دهه سابقه برگزاری نشست‌های علمی و دوره‌های تخصصی بین‌المللی، اقدام به دریافت مجوز انتشارات از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بسط آثار علمی و ادبی نویسندگان و اهالی قلم نمود و در ادامه راه، متد تأمین مالی نویسندگان خوش قلم و با استعداد را در دستور کار قرار داده است. بدین صورت که قسمتی از هزینه چاپ کتاب‌های ارسالی پس از داوری، توسط گروه عطران تأمین می‌گردد.

پذیرای نظرات و پیشنهادات متخصصین و صاحب نظران در راستای بهبود و ارتقا سطح علمی و کیفی آثار منتشر شده انتشارات عطران هستیم. شایان ذکر هست که ه قسمتی از درآمد حاصل از فروش این اثر صرف آموزش فرهنگ محیط زیست خواهد گردید.

دفتر مرکزی نشر عطران: ۰۲۱-۶۶۱۹۱۰۰۰

تلگرام پشتیبانی آنلاین: ۰۹۱۰۸۱۷۲۸۹۶

www.atrangroup.ir	گروه عطران
www.mdatran.com	شرکت مهندسی ماه دانش عطران (دوره‌های تخصصی و ارائه‌دهنده خدمات مشاوره آموزشی)
www.atranbook.ir	انتشارات عطران
www.zistbanab.ir	ماهنامه اختصاصی زیست‌بان آب
www.envco.ir	همایش و نمایشگاه ملی محیط زیست و بحران‌های پیش رو

دکتر عباس علاف‌صالحی

انتشارات عطران

دیماه ۱۴۰۰

پیشگفتار

به نام خداوند جان و خرد

شکر و سپاس فراوان، خدای را که توفیق و عنایت فرمود در حد بضاعت خویش، قدمی ناچیز در عرصه وسیع علوم دریایی با محوریت نقش اشرف مخلوقات بردارم. مطالب کتاب حاضر با زبانی ساده و گویا از مجموعه مقالات آموزشی، پژوهشی گردآورندگان که در مجلات معتبر علمی، پژوهشی بین‌المللی و داخلی به چاپ رسیده است، انتخاب شده‌اند و از آوردن مقالات اضافی اجتناب شده است تا ضمن فهم بهتر مطالب، از حجیم شدن غیرضروری آن اجتناب گردد. امید است مجموعه حاضر بتواند راهگشایی در عرصه علم و دانش و راهنمای مفیدی برای دانشجویان، علاقه‌مندان و پژوهشگران باشد. شایسته است از صاحب‌نظران این عرصه و همچنین عزیزانی که همراه ما بودند، تشکر و قدردانی به عمل آوریم.

نقش و نفوذ عملکرد منابع انسانی به‌طور گسترده در طول سالیان اخیر به بحث گذاشته شده است. این حوزه مطالعاتی در حال حاضر حول محور نقش‌های مهمی متمرکز شده است. امروزه با ظهور سازمان‌های جدید از جمله سازمان‌های مجازی، سازمان‌های شبکه‌ای و یا اتحادهای استراتژیک، ایفای نقش‌های ناشی از افراد، پاسخی برای تغییر شرایط اقتصادی، اکولوژیکی و اجتماعی در نظر گرفته می‌شوند. ماهیت کار و نیز رابطه بین کارمندان و سازمان‌ها به طور چشمگیری تغییر کرده است. تأکید مداوم سازمان‌ها بر مدیریت و توسعه کارکنان، تنها در سال‌های اخیر پدیدار شده است. پیدایش یک برنامه جایگزین برای مدیریت پرسنل که اولین بار در دهه ۱۹۸۰ در آمریکای شمالی پدیدار شد، مدیریت منابع انسانی نام گرفت. این رویکرد، تحت تأثیر رویکردهای دیگر تحولاتی مانند دیدگاه سرمایه انسانی، حرکت توسعه سازمانی، رویکرد حسابداری منابع انسانی و تغییر در نحوه ادراک کارکنان بود. همان‌طور که از انسان به عنوان یک دارایی مهم برای افزایش عملکرد و نیز به عنوان کلیدی ترین عنصر موفقیت سازمانی یاد می‌شود، مدیریت پرسنل یا مدیریت منابع انسانی نیز یک موضوع بحث برانگیز برای شناسایی تفاوت‌ها قلمداد می‌شود. منابع انسانی یک تابع سازمانی است که با هدف مدیریت مؤثر کارمندان به منظور دستیابی به اهداف سازمانی در سطح بهینه انجام می‌شود. ورای این رویکرد، استخدام و نگهداری پایدار و نیز برای یک استراتژی مدیریت شغلی که هر دوی آنها فعالیت‌های کلیدی منابع انسانی هستند، آموزش و توسعه دهندگی، منابع و سرمایه انسانی را کانون

توجه قرار می‌دهند. از طریق آموزش و یادگیری و توسعه شغلی، عملکرد منابع انسانی نیروی کار، توسعه می‌یابد. در سازمان بنادر و دریانوردی، مدیریت منابع انسانی یکی از عناصر کلیدی فرآیند مدیریت حمل و نقل دریایی، اقتصاد دریامحور و توسعه دریایی است. مورد مهمی که امروزه در مباحث دریایی و اقتصادهای ناشی از آن مطرح می‌باشد، پدیده توسعه دریامحور است. وابستگی غیرقابل تفکیک اقتصاد جهانی و دریا و به هم پیوستن اقتصاد دریا با زندگی امروز بشر، بیانگر اهمیت صنعت دریایی است. اقتصاد یک کشور در طول تاریخ، بیانگر توانایی آن در اداره وضعیت خود در زمینه‌های مختلف بوده است. امروزه، کشوری دارای اقتصاد برتر است که از تمام ظرفیت خود استفاده کند. یکی از ظرفیت‌های هر کشوری که دارای دریا و ساحل می‌باشد، اقتصاد دریا و استفاده از پتانسیل آن در جهت اشتغال‌زایی و رفع بیکاری است. فعالیت فعلی سیستم مدیریت منابع انسانی در بنادر، یکی از عناصر اساسی فعالیت اقتصادی سازمان بنادر و دریانوردی محسوب می‌شود، زیرا توسعه شرکت‌ها را تعیین می‌کند. این فعالیت‌ها عبارتند از: برنامه‌ریزی منابع انسانی، تحلیل اشتغال، استخدام و بازنشتی و مهم‌تر از همه، آموزش، انگیزش و مدیریت دانش نفرات. در مسائل دریایی، فرآیند برنامه‌ریزی منابع انسانی با نیازهای مشخص کردن تعداد منابع انسانی مرتبط است. این نیازها با اهداف اهمیت و آموزش نیروی انسانی محقق می‌گردد. توسعه شایستگی منابع انسانی باید همواره ایمنی دریایی، مدیریت محیط زیست، قانون دریایی و سیاست، مدیریت بنادر و دریانوردی، مدیریت دریایی و سیستم IT، مقررات دریانوردی، کنوانسیون‌های دریایی و حتی تعهدات و رویه‌های IMO را در نظر بگیرد. بنابراین در این نوشتار، هدف اصلی، بررسی نقش منابع انسانی در توسعه دریامحور با تکیه بر اهمیت توسعه منابع انسانی است که صد البته، این توسعه، توسعه دریامحور را به دنبال خواهد داشت.

فهرست مطالب

فصل اول: توسعه منابع انسانی	۱۰
مقدمه	۱۱
توسعه منابع انسانی	۱۲
پیشینه تاریخی توسعه منابع انسانی	۱۷
سطوح توسعه منابع انسانی	۱۹
مدل‌های توسعه منابع انسانی	۲۰
مدل‌های عقلایی توسعه منابع انسانی	۲۰
مدل‌های طبیعی توسعه منابع انسانی	۲۱
توسعه منابع انسانی براساس نقاط مرجع استراتژیک	۲۱
رویکرد بازی بسته به توسعه منابع انسانی	۲۲
رویکردهای مختلف به توسعه منابع انسانی	۲۳
توسعه منابع انسانی مشتق‌شده از نیاز	۲۳
توسعه منابع انسانی مشتق‌شده از فرصت	۲۴
توسعه منابع انسانی مشتق‌شده از قابلیت‌ها	۲۴
مدل I-A توسعه منابع انسانی	۲۴
هویت‌بخشی	۲۵
هم‌آهنگ‌سازی	۲۵
موفقیت	۲۶
انطباق	۲۶
مثال: مدل‌های توسعه منابع انسانی در میثیگان و هاروارد	۲۹
فصل دوم: چیرستی توسعه دریامحور (ظرفیت‌سازی توسعه دریامحور)	۳۱
مقدمه	۳۲
توسعه	۳۴
توسعه دریامحور	۳۵

نقش آفرینی تحقیقات و فرهنگ در تربیت نیروی دریانورد ایرانی با رویکرد توسعه	
دریامحور	۴۲
اهمیت توجه به فرهنگ در اقتصاد، تجارت و صنعت حمل و نقل دریایی و دریانوردی	
.....	۴۴
نقش حاکمیتی سازمان بنادر و دریانوردی در ترویج فرهنگ دریایی کشور	۴۴.....
رویکردهای تحقیقاتی سازمان بنادر و دریانوردی در راستای توسعه دریامحور	۴۵.....
حوزه‌های بین‌المللی مورد توجه تحقیقات در سازمان بنادر و دریانوردی	۴۸.....
چالش‌های تحقیقاتی در سازمان بنادر و دریانوردی	۴۸.....
معرفی فعالیت‌های دریایی	۵۱.....
خدمات	۵۲.....
کشتیرانی و حمل و نقل دریایی	۵۲.....
بنادر	۵۲.....
بازرگانی دریایی	۵۲.....
نقشه‌برداری اقیانوس	۵۳.....
فناوری ارتباطات دریایی	۵۳.....
گردشگری دریایی و ساحلی	۵۳.....
صنعت کشتی کروزر	۵۴.....
منابع	۵۴.....
ماهیگیری	۵۴.....
آبزی‌پروری	۵۵.....
پرورش جلبک دریایی (سی وید)	۵۵.....
فرآوری غذای دریایی / ماهیان	۵۵.....
نفت و گاز دور از ساحل	۵۶.....
انرژی‌های تجدیدپذیر دریایی	۵۶.....
کانی‌ها و مصالح ریزدانه	۵۷.....
ساخت‌وساز	۵۷.....
ساخت کشتی	۵۷.....
ساخت تجهیزات دریایی	۵۷.....